

**MORA
KOMMUN**

Unga och arbete

Uppdrag kommunutvecklare 2024

Inledning

Vi är sex ungdomar i åldrarna 16–18 år som har jobbat som kommunutvecklare i två veckor under sommaren 2024. Vi har fokuserat på unga och arbete och dessa frågeställningar: Hur kan vi få fler unga att bo kvar i, flytta hem till eller flytta till Mora? Hur kan kommunen bli mer konkurrenskraftig som arbetsgivare ur ungas perspektiv?

Vi har gjort detta uppdrag för att kommunen har stora utmaningar med kompetensförsörjning eftersom befolkningen blir äldre och färre kommer in på arbetsmarknaden. Mora behöver fler unga som vill bo, leva och jobba här. I Lupp-undersökningen 2021 svarar en stor majoritet av gymnasieeleverna att de tror att kommer flytta ifrån Mora. Fler tjejer än killar tror att de kommer flytta. Vi har också tittat på statistik från SCB för att se hur många unga som faktiskt flyttar. Under vår arbetstid så har vi träffat tjänstepersoner och diskuterat med dem om unga och arbete. De gav oss flera olika frågeställningar att jobba med. Vi har också träffat förtroendevalda och de har berättat vad de ser för utmaningar för kommunen inom temat. Med all information vi fick och utifrån våra egna åsikter och erfarenheter har vi diskuterat och kommit fram till förslag på hur kommunen kan göra sitt jobb med unga och kompetensförsörjning ännu bättre.

Vi har lyssnat på en podd om synen på landsbygden/städer hos unga och diskuterat det. Vi har också lärt oss mer om hur kommunen fungerar och pratat om engagemang och demokrati. Vi har gett input kring kommunens kommande webbsida för unga – Ungnytt. Vi har också varit på konferens med andra kommunutvecklare från Orsa, Rättvik, Hedemora, Smedjebacken och Ludvika där alla berättade kort om vad de jobbar med. Vi gjorde också en workshop tillsammans om hur vi tycker att kommunerna i Dalarna kan bli bättre för unga att leva i.

Under den första arbetsveckan tog vi in information och lärde oss mer om hur kommunen fungerar, hur kommunen jobbar med kompetensförsörjning och hur många olika jobb det finns inom kommunen. Andra veckan gjorde vi en PowerPoint-presentation som vi presenterade för tjänstepersoner och förtroendevalda under den sista dagen.

Uppdrag

Det finns stora utmaningar med kompetensförsörjning i Mora kommun. Befolkningen blir äldre. Fler går i pension, och färre kommer in på arbetsmarknaden. Kommunen har och kommer ha brist på arbetskraft i flera yrken i framtiden och det behövs fler unga som vill bo, leva och jobba i Mora. De övergripande frågeställningarna när vi började vår feriepraktik var dessa:

- Hur kan vi få fler unga att bo kvar i, flytta hem till eller flytta till Mora?
- Hur kan kommunen bli mer konkurrenskraftig som arbetsgivare ur ungas perspektiv?

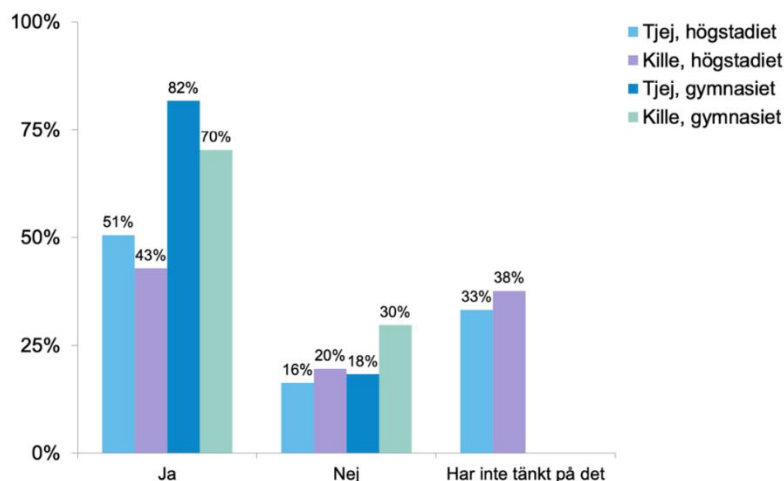
Vi har träffat tjänstepersoner för att få reda på hur kommunen jobbar med kompetensförsörjning riktad till unga. Vi har också träffat förtroendevalda som har berättat vad de ser för utmaningar för kommunen inom temat. Kommunen jobbar redan med många saker när det gäller kompetensförsörjning, men det finns funderingar om hur arbetet kan bli bättre ur ungas perspektiv då unga är en viktig målgrupp. Vi fick med oss frågeställningar från våra möten med tjänstepersoner i början av feriepraktiken och har hunnit med att jobba med nästan alla:

- Hur kan vi förbättra synen på Mora så att den blir mer positiv i ungas ögon?
- Hur får man koll på vad som finns i yrkesväg i Mora?
- Hur kan vi locka tillbaka de som flyttar för att ex. studera?
- Hur gör vi Mora kommuns yrken attraktiva och hur ska man få reda på vilka yrken som finns?
- Hur får vi unga att vilja arbeta hos oss? Hur når vi ut till er?
- Hur gör vi yrkesmässan ännu bättre för både elever och arbetsgivare?

Statistik

Vi har tittat på statistik från Lupp-undersökningen 2021 för att ta reda på om unga i Mora tror att de kommer flytta eller stanna kvar i kommunen.

H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

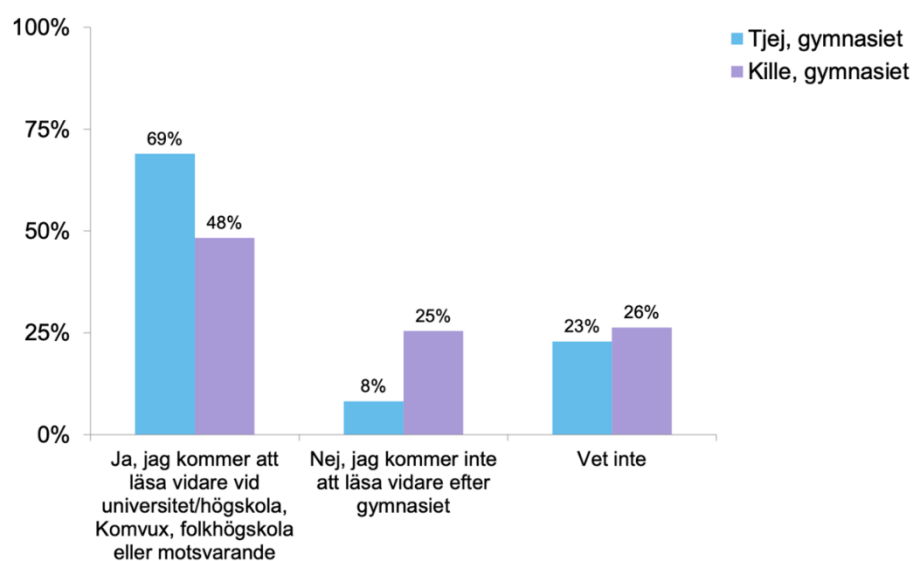

H4a. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelse med snittet i Dalarna

Mora högstadiet	Dalarna högstadiet	Mora gymnasiet	Dalarna gymnasiet
47%	45%	76%	75%

Vi ser att majoriteten av unga i Mora tror att de kommer att flytta, framför allt på gymnasiet och att fler tjejer än killar tror att de kommer att flytta. Mora kommun ligger ganska lika som genomsnittet i Dalarna.

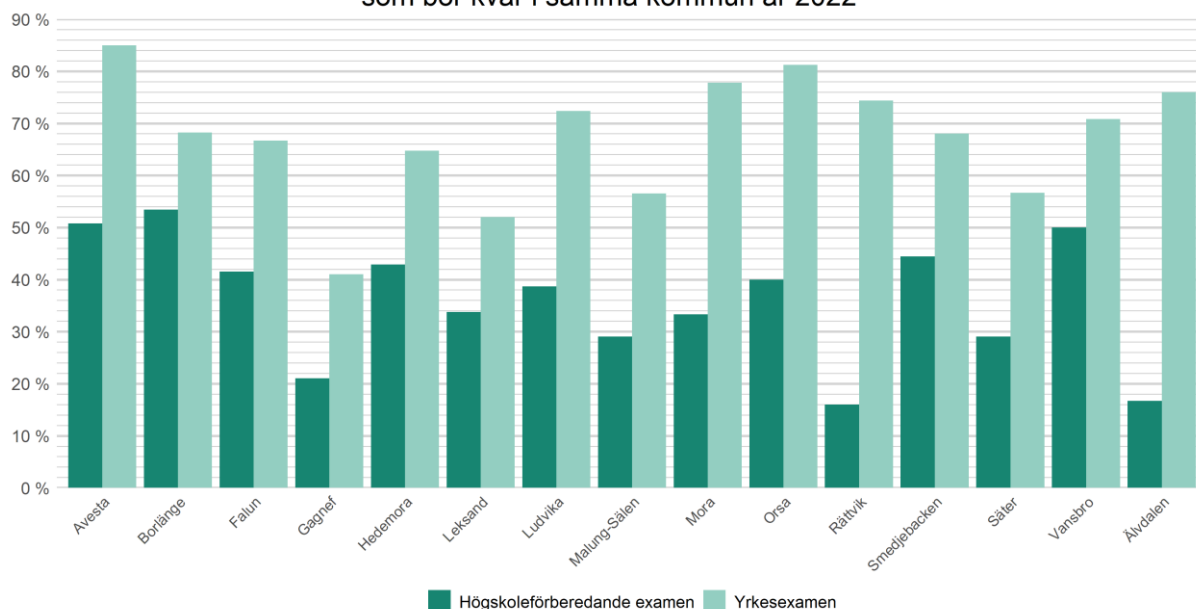
H2. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

Majoriteten av unga i Mora tror att de ska plugga vidare efter gymnasiet, och det kan vara en faktor i om man kommer flytta eller inte eftersom vi inte har någon högskola i Mora.

Vi har också tittat på statistik från Statistiska Centralbyrån för att se hur många som flyttar och bor kvar. Statistiken visar hur många av studenterna 2017 som bodde kvar i Mora 2022, uppdelat på yrkes- eller högskoleförberedande gymnasieprogram och uppdelat på kön.

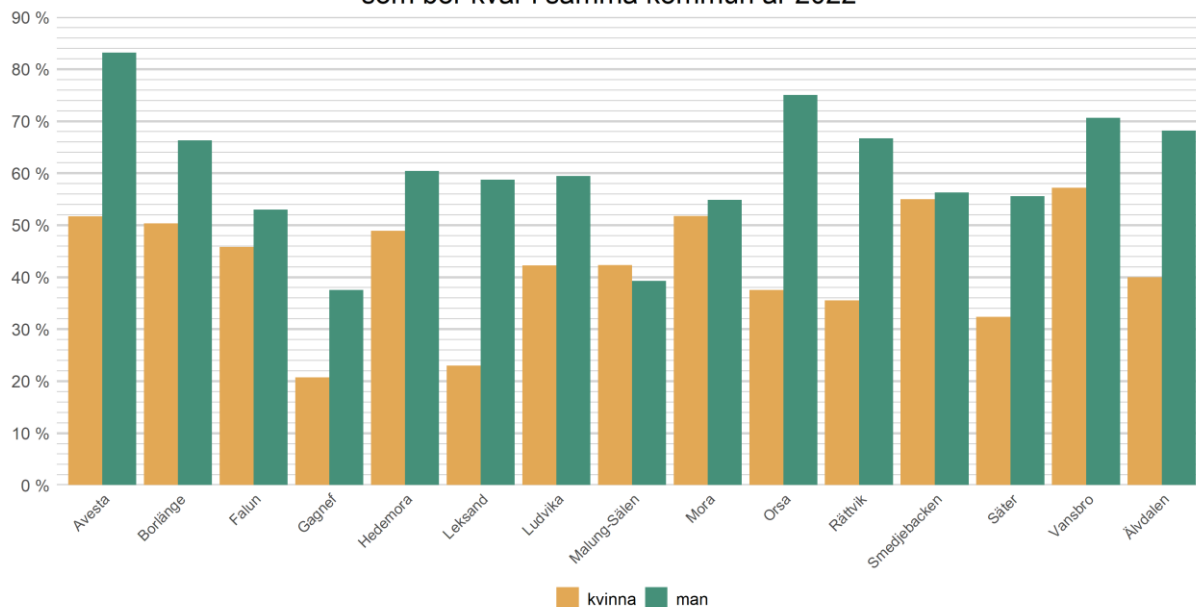
Andel avgångselever från gymnasiet i Dalarna år 2017 som bor kvar i samma kommun år 2022

Källa: NMS-databasen (SCB)
Bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna

Vi ser att en klar majoritet av de studenter som bor kvar i kommunen efter fem år har gått ett yrkesförberedande program.

Andel avgångselever från gymnasiet i Dalarna år 2017 som bor kvar i samma kommun år 2022

Källa: NMS-databasen (SCB)
Bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna

Fördelningen mellan könen av studenter som bor kvar i kommunen efter fem år är ganska lika.

Synen på Mora

Många unga vill flytta efter de har tagit studenten, eller bara för att man vill flytta hemifrån. I stort sett gör man det för att det är mest " normalt " men även på grund av jobbmöjligheter, för att man vill utforska eller flytta bara för att man vill. Vissa har bilden eller synen på Mora som en industristad, där man mestadels bara kan lyckas inom industrierna och i de praktiska yrkena. Många som vill studera vidare och utbilda sig kan tro att de måste flytta för att göra det. Vissa vill flytta bara för att de hör att det är " dåligt " att bo på landsbygden så de vill flytta till städerna för till exempel " högre status " och högre löner. Många unga klagar på Mora, men alla har inte riktigt argument för det utan man bara " ska tycka så ". Många unga tycker att Mora är ett bra ställe att bo på och vill bo kvar, men de hörs inte så mycket. Vi såg i Lupp att många unga tycker att Mora är ett bra ställe för barn att växa upp i, och det tyder ändå på att man trivs. Synen på Mora skulle behöva ändras. Exempel på åtgärder skulle kunna vara att informera bättre om de olika yrken som finns i Mora och att visa vilka program som leder till vilka yrken. Det är viktigt att visa upp de yrken du kan jobba med utöver industrierna. Också informera bättre att man faktiskt kan plugga på högskola i Dalarna eller på distans och bo kvar här. Även prata om fördelar som finns med distansstudier. Man behöver också marknadsföra och prata mer om det som är bra i kommunen. Det var några exempel och vi kommer in på fler förslag lite senare.

Hur kan vi förändra synen på Mora så att den blir bättre i ungas ögon?

För att göra Mora till en mer attraktiv stad, behöver vi utveckla vår fina kommun på många olika sätt. För att personer ska vilja stanna och vilja flytta hit behöver vi göra så att Mora ökar sina statsmönster. Mora har redan några men kan och behöver fler. För att Mora ska bli uppmärksammat och räknas som en av de " större " städerna i Sverige så behöver vi ta en del inspiration av större städer som till exempel Stockholm, Malmö och Göteborg. Vi har kommit fram till en del olika förslag som vi tror skulle kunna utveckla Mora till att bli en stad som även uppmärksammas av personer utanför Mora kommun. Våra förslag handlar mycket om vad vi kan göra för att unga och unga vuxna ska få ett bredare socialt liv, som det finns möjligheter till i de större städerna.

Ett av våra viktigaste förslag handlar om hur ungdomar ska kunna ta sig runt med kollektivtrafiken som inte fungerar så bra, egentligen inte i hela Dalarna. Förtroendevalda och kommunen behöver påverka Region Dalarna till att skapa ett bättre och effektivare kollektivt trafiknät för våra värdefulla unga. Det vi menar är att ni måste påverka kollektivtrafiken så mycket ni kan, får inte våra ungdomar ett sätt att ta sig runt så blir ungdomskopplingen i Mora stängd och unga inte möjlighet att utveckla sig inom det sociala livet. Kollektivtrafiken i Mora måste bli bättre så att ungdomarna har möjligheten att kunna ta sig runt. Kollektivtrafiken i Mora centrum och Noret är mycket bättre än i byarna runt om Mora, där måste kollektivnätet bli bättre. Då kommer Moras unga att röra sig mer och få ett större socialt liv. Man behöver också nå ut till unga på ett bra sätt så att de får information om att det går bussar så att de används. Annars är det ingen idé att utöka trafiken för då kommer de inte användas och i sin tur innebära att kommunen förlorar pengar. Busskortet måste bli billigare, alla har inte råd med ett busskort idag.

När det gäller kollektivtrafiken har vi ännu ett förslag som kommunen skulle kunna sticka ut med. Det skulle också göra att kommunen kan spara pengar, men det kan bli en rörlig kostnad. Förslaget handlar om en transporttjänst i form av gratis skjuts eller taxi. Som ung ska man kunna ladda hem en app och boka en bil som hämtar och skjutsar en dit man ska åka. Denna transporttjänst ska vara gratis eller ligga på en kostnad mellan 0 – 100 kronor. Det ska vara erfarna och duktiga förare som är tillgängliga dygnet runt. Detta kommer också leda till att fler personer tar sig hem tryggt under kvällar och nätter. Det skulle kunna vara ett alternativ till att utöka kollektivtrafiken om det inte är många som åker buss. En transporttjänst är bättre att ha än om bussarna går tomma, då förlorar kommunen pengar.

En sak som vi verkligen tror på är en mötesplats för unga från högstadiet till slutet av universitetsåldern. Ålderskillnaden kanske låter stor, men tänk på hur mycket man kan lära sig av varandra. På denna mötesplats ska man ha många anställda, och för att det ska vara tryggt ska de gå rundor lite då och då under kvällarna för att det inte ska förekomma någon form av rökning, vapning, alkohol eller narkotika. På mötesplatsen ska det visas olika sporter på TV. Något som man även skulle kunna kombinera med mötesplatsen är aktiviteter, spelkvällar med mera. I stället för att bara ha en mötesplats för unga så skulle de personer som jobbar på mötesplatsen tillsammans med de unga som hänger där, bestämma olika datum där man skulle kunna ha olika aktiviteter och spelkvällar till exempel. Man skulle också kunna ha filmkvällar och kvällar där man kollar på olika matcher. Speciellt för Mora IK eftersom inte alla har råd att gå på hockey. Det bör även finnas soffor, stolar, bord, rum och en cafeteria. Vi tänker att den nya mötesplatsen skulle kunna ligga på t.ex. Sandängarna, eftersom det går bussar i närheten och för att det finns plats där och att det finns en fotbollsplan utanför. Några hundra meter bort finns golfbanan och tio minuter bort ligger gågatan. Det finns helt enkelt mycket att göra i närheten.

Det Mora skulle behöva för att få fler unga att stanna kvar eller flytta hit är saker som studenter och unga vill ha. Ett exempel är att utveckla nattlivet, alltså mer pubar, klubbar och festställen där studenter kan hänga på kvällarna och nätterna. Vi skulle behöva mer restauranger som fokuserar på utländsk mat och finare mat som pasta, kött och sallader. Vi skulle även behöva utveckla shoppinglivet i Mora. Det finns lediga lokaler där man skulle kunna starta vissa butiker och klädfaffärer. Normal är ex. en butik som många efterfrågar.

För att få studenter och unga att stanna i Mora är det viktigt att vi lyfter Högskolan Dalarna. Det är en mycket bra högskola där man kan få en bra utbildning som leder till bra jobb. Vet personer att den finns och att den är bra blir den mer populär, och det kommer att göra att fler stannar eller flyttar hit. Högskoleutbildning i Mora är också en av våra idéer, det tror vi verkligen skulle öka intresset för Mora bland unga.

För att nå ut till unga och marknadsföra saker som finns och händer är det viktigt att kommunen och många andra sprider det på sociala medier så att unga vet vad som pågår. Vi

måste få fler i Moras befolkning att öppna ögonen för det bra och roliga som finns i Mora. Vi får inte vara blinda för det. Det är viktigt att vi får hela Moras befolkning att se det som är bra och fint. Många unga på landsbygden känner att det inte är lika bra att bo här som i städer och kan känna skam för att de inte flyttar. Får vi personer att se det som är bra så kommer även en stor del av den synen att försvinna. Så vi behöver utveckla Mora genom idéer och genom att ta hit storstadsgrejer. Om vi utvecklar Mora till en stad kommer Mora bli större och populärare bland unga. Detta gör då att personer kommer vilja bo kvar, flytta hem till och flytta till Mora.

Hur får vi in fler unga i arbetslivet?

Man har praktik är inom yrkesprogrammen, vi tycker att det vore bra om alla hade någon typ av praktik på gymnasiet inom de branscher där man kan jobba. I alla fall göra studiebesök och få träffa möjliga arbetsgivare under studietiden. Det är brist på koppling mellan gymnasieutbildning och yrkesval idag. Det behöver vara mer framtidsfokus. Man pratar ingenting om vad utbildningen man går på kan leda till i framtiden. Det gör man på högstadiet, men även där behöver man prata mer om jobb. Det är viktigt med engagerade SYV som stöttar och hjälper för att hitta rätt. Det behöver pratas om jobb, inte bara om skola. På gymnasiet träffar SYV klasser när de ska ut på praktik eller göra val på inriktning. Det skulle även vara bra att träffas och prata om framtiden, det som händer efter skolan. Det är viktigt med information och någon att bolla med!

Det är viktigt att marknadsföra Mora, visa alla jobb och göra det attraktivt att välja Mora! Man kan göra en lista med lokala jobb som visar vad du kan jobba med i Mora. Även jobb inom Dalarna med pendlingsavstånd. Det är också bra att veta vart jobben kommer att finnas i framtiden, typ om tre år behövs det många lärare osv. Jobbannonser ska synas på Instagram och TikTok. Visa jobb där vidareutbildning inte behövs som man kan gå till direkt efter gymnasiet. Skapa jobb med internutbildning, där det finns möjlighet att utbilda sig inom ett företag eller i kommunen. Vi tror att det skulle vara attraktivt. Många orkar inte plugga efter gymnasiet, detta skulle vara ett bra alternativ. Då slipper man även ta studielån. Vi tycker också att det bör finnas större möjlighet till prao, både fler platser och inom fler olika yrken.

Hur får vi unga att vilja jobba i Mora kommun?

Kommunen ger stöd och vägledning till unga på olika sätt, bland annat genom SYV, prao, Moraspåret och feriepraktik. Vi har förslag på hur arbetet kan utvecklas för att fler unga ska vilja jobba i kommunen.

Kommunen måste bli bättre på att lyfta sig själv och berätta om bra saker som kommunen gör! Många unga har en dålig bild av kommunen för att det mesta man hör är negativt. Nästan alla tar allt bra som kommunen gör för givet. Om man har en dålig bild av kommunen så vill man nog inte jobba där. Kommunen borde berätta mer om sig så medborgarna blir informerade. De behöver också informera om sina yrken så man vet vad det finns att arbeta med och uttrycka sig bra om sig själva och sina jobb. I skolan borde det finnas en yrkesdag med fokus på kommunens jobb. Då skulle unga få reda på vad det finns att arbeta med och då ökar intresset för att jobba i Mora kommun.

Hur gör vi Mora kommuns yrken mer attraktiva?

För att göra kommunens yrken mer attraktiva så måste vi som ska jobba veta vad det finns för jobb och vad man gör i de olika jobben. För att göra bristyrken mer populära kan man införa bonusar eller höjda löner där arbetskraft behövs akut. Några som är bra på att presentera och prata med folk borde ex. stå på gågatan och berätta för folk om arbeten där det behövs fler anställda. Lägg även ut info om arbetsplatser och olika yrken på sociala medier där unga håller till, TikTok och Instagram är bra exempel. För unga är lönen väldigt viktig så tydliggör en ungefärlig timlön/månadslön inom olika yrken. Berätta också om hur arbetstiderna kan se

ut. Om man ordnade fler sommarjobb eller extrajobb för unga så det hjälpa att få ett fast jobb inom kommunen sen. Man kan också skapa enkla jobb som att t.ex. köra ut mat till och umgås med äldre, som även yngre kan göra.

Hur ska unga få reda på vilka yrken som finns i Mora kommun?

Om kommunen förenklar och uppdaterar sin sida om lediga jobb och/eller skapar en ny jobbsida som är riktad mot unga så tror vi att det kan bli en plats där unga söker och hittar jobb. Att affischera om olika jobb kan också vara ett bra sätt, ex. på skolor och ungdomsgårdar. Sprid information om lediga jobb på sociala medier. Det är viktigt att kommunen är med på yrkesmässan och att den tar större plats och marknadsför sig bättre och visar på bredden av yrken. Det är mest industrier som visar upp sig, eller i alla fall märks på yrkesmässorna idag. Kommunen kan också stå på stan eller andra ställen där unga befinner sig och berätta om yrken och om jobb som är lediga och behöver bemannas. Dela gärna ut saker, då kommer unga ihåg er bättre och ha gärna er logga på det ni delar ut så ser många loggan ofta.

Kommunens sida om lediga jobb

För att unga ska kunna hitta jobb inom kommunen lättare så behöver man förenkla kommunens sida om lediga jobb eller göra en jobbsida riktad till unga. Försök att ha så lite text som möjligt, och skriv texten i punktform så att det är enklare att bocka av ifall man har det som krävs för jobbet. Marknadsför jobbsidan så att fler unga får reda på att den finns. Man kan ha lönestatistik inom kommunens yrken på sidan så att unga lätt kan hålla koll på ett ungefär vad de hade tjänat om de jobbade för kommunen. Det skulle också kunna stå ungefärliga arbetstider och hur mycket man jobbar i olika yrken. På jobbsidan kan man lägga den lokala listan med jobb som finns i Mora och i närheten, och en lista med framtidsplaneringar på yrken där det kommer att behövas många anställda i framtiden. Det vore väldigt bra om det fanns en funktion för filtrering så att man hittar rätt jobb lättare, matchning. Man kan även visa jobb där vidareutbildning inte behövs extra tydligt. Man skulle också kunna ha en person som hjälper en med att hitta ett jobb inom kommunen, det skulle göra det enklare.

Hur kan vi göra yrkesmässan ännu bättre för elever och arbetsgivare?

Det finns en yrkesmässa där arbetsgivare kommer till skolorna för att visa upp sig och ge en bättre bild av jobben som finns i Mora. Vi har några förbättringsförslag hur man kan göra mässan ännu bättre både för eleverna och arbetsgivarna som kommer dit.

Vi vill att eleverna ska ha längre tid på sig att träffa företagen för att kunna lära sig mer djupgående om vad de arbetar med. Om man har längre tid på sig att prata med dem kommer man hinna få reda på mer som till exempel lön och arbetstider som är intressant för många. Det vore bra att få en bättre och djupare bild av vad de arbetar med. Just nu är det väldigt mycket fokus på industrier på yrkesmässan, och man får en bild av att Mora är en industristad. Det vore bra att ta dit andra intressanta och lite ovanliga yrken som ex. veterinär, jurist och stadsarkitekt. Kommunen kan be specifika arbetsgivare att vara med på mässan för att skapa mer bredd. Mora kommun ska vara där och visa upp vilka olika jobb som finns hos dem, inte bara de unga redan känner till.

Nästa gång ska yrkesmässan vara i idrottshallarna vilket vi tycker är bra. Det blev trångt i korridoren när man var inne i skolan. Det är bra om folk från företagen har reflexvästar så man ser dem bättre. För att få eleverna att stanna vid borden kan arbetsgivarna ge gratis saker som p-skivor, godis och kepsar. Det är också bra att ha tävlingar och något praktiskt där man t.ex. får prova på yrket. Det är bra om skolan förbereder eleverna inför yrkesmässan genom att t.ex. visa kartor vart alla står och annan info. Eleverna kan få önska vilka yrken de vill ska komma dit, via en Forms-enkät. Man kan även prata om det och förbereda eleverna på klasstiden.

Det vore också bra att skicka med en "instruktion" till arbetsgivare som ska vara med på inspirationspass. De som kommer ska helst vara yngre (lättare att känna igen sig själv i yngre personer), helst både tjej och kille och att personerna som kommer är bra på presentationer och att fånga intresset. Gör så att man syns och vara glad och framåt och visar patos. Det är viktigt att de pratar *till* unga, interagerar och har en dialog. Det ska vara lite kul, och man får som sagt gärna ha med sig utrustning eller en utmaning och gärna berätta historier om saker som man varit med om på jobbet, det kommer man ihåg. Dela ut grejer eller godis och köra Kahoot på vad man minns av presentationen. Ta gärna in de "mindre intressanta" jobben (till skillnad från brandkåren, polisen och försvaret) på inspirationspassen så att man blir tvingad att höra på dem, då kanske eleverna ändrar uppfattning om dem och ser dem som mer intressanta.

Industrinatten

Industrinatten är en del av Moraspåret. Vi tycker att det är för få ställen man får besöka under kvällen, fler vore önskvärt. Det vore även bra med en "natt" för andra jobb än bara industrin, där man får besöka andra arbetsplatser. Kan de som väljer de andra spåren i åk 9 också få en natt (typ kulturnatt och friskvårdsnatt)? Det är mycket fokus på industrin vilket signalerar att det bara är där jobben finns i Mora. Det vore bra med mer fokus på jobb efter högskoleförberedande program, vi vill se mer bredd. En idé skulle kunna vara att anordna Kommunnatten där man får ta del av kommunens olika yrken.

Hur kan kommunen bli bättre på att nå ut till unga på sociala medier?

Kommunen vill attrahera medarbetare genom att informera och marknadsföra sig på olika sätt. För att kunna nå ut till unga behöver man finnas där unga spenderar det mesta av sin tid, på sociala medier. TikTok och Instagram är de plattformar som unga använder. Om man inte använder sig av dem riskerar man att missa väldigt många unga. För att kunna skapa bra content och kunna hänga med i trendernas svängar skulle man kunna anställa kommun-influencers. Unga som skulle kunna hjälpa kommunen att utvecklas inom det området och att få koll på mer populära plattformar och sätt att göra content på. De skulle också kunna hjälpa till att skapa content i kommunens kanaler. Det kan också vara en bra ingång för unga på arbetsmarknaden. Det är ett ganska lätt jobb och kan ge dem en bra inblick i kommunen.

TikTok och Instagram

Väldigt många unga spenderar en stor del av sin tid på Instagram och TikTok. För att kunna fånga dem när de sitter och scrollar har man väldigt kort tid på sig. Det är ca 2–3 sekunder man har för att fånga tittarens intresse så att hen stannar kvar, så det måste vara korta och snabba klipp. Börja videon direkt, gör ingen lång start. Ha inga långa texter eller mycket information på en gång och håll det så lätt som möjligt för att unga ska kunna ta in informationen och komma ihåg den. Maskera eran "reklam" och info om er själva så att unga knappt märker att de tar in den. Ha en länk till kommunens hemsida i bion. Då kan man lätt gå vidare och läsa mer om man vill det.

Använd humor och ironi, det går väldigt ofta hem hos unga. Man kan göra sketcher om hur det är en vanlig dag på jobbet. Man kan göra memes om jobbet, eller kanske om när andra klagar på kommunen. Man måste äga skämtet om sig själv för då är det inte lika kul för andra att picka på en med dem längre. Man kan göra challenges med anställda, till exempel att de ska lösa en Rubiks kub på X antal sekunder. Man kan också göra 5 snabba med unga på stan där man blandar seriösa och oseriösa frågor, som till exempel hur många kaffekoppar det dricks i kommunhuset under en dag. Man kan också ha intervjuer med kollegor och göra en tour på hur det ser ut på jobbet eller vlogga en dag på jobbet, men då är det viktigt att det är kul att titta på. Det ska vara intressant och gå fort. Det är viktigt att visa sammanhållning på jobbet och att man har kul, för då blir det mer intressant för unga och fler kanske överväger att börja jobba där. Man kan använda sig av samma personer som är

med ofta. Då kommer man koppla dem till kommunens kanaler och då kan det bli mer intressant.

Saker som är bra och kanske ibland lite utanför boxen, speciellt när det gäller kommunen och politiker, brukar gå bra och få mycket spridning. Ett exempel på det är Anna Heds TikToks under valrörelsen 2022 som många unga kommer ihåg. Man måste våga bjuda på sig själv och vara öppen och avslappnad. Var människa, då brukar folk känna mer samhörighet och gillar det hela mer. Danser skulle kunna gå bra, men det beror på.

När man filmar behöver inte kvaliteten vara jättebra. En mobilkamera räcker och inget stativ behövs. Bara ställ upp den mot något eller be någon filma dig. Vinklarna behöver inte vara perfekta. Det gör inget om det syns att man går och filmar något eller någon. Videorna får inte vara för propra eller fyrkantiga, de ska se hemmagjorda ut.

Planera och organisera när ni gör inlägg men det ska verkligen inte synas att ni har gjort det för då blir det genomskinligt. Om man är osäker på ifall något är cringe eller bra, var inte rädd för att fråga någon som är ung ifall det går att lägga upp det. Håll koll och hoppa på trender och vad som går bra på plattformarna ganska snabbt, för det som var en trend igår kan vara cringe imorgon. Kolla på andra konton med likande uppdrag och situation som er, till exempel kommuner, partier, företag och föreningar, och se vad som går bra där. Då kan ni göra liknande grejer som dem. Tänk på att sociala medier är gjorda för att underhålla och det är också därför unga är där. De är inte där för att lära sig de är där för att ha kul. Därför måste det ni gör vara intressant och roligt. Spela efter spelets alla regler. Tänk verkligen på att ALLT ska vara byggt på humor på de här plattformarna. Och om det inte är byggt på humor måste det vara lättsinnigt.